

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo životního prostředí

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Pojítka s krajinou před těžbou. Transferované památky a možnosti jejich navrácení do krajiny

Vilém Zábranský¹ – Veronika Chalupová¹ – Martin Dolejš²

1. Katedra historie a Centrum pro dokumentaci a digitalizaci kulturního dědictví FF UJEP v Ústí nad Labem
2. Katedra geografie PřF UJEP v Ústí nad Labem

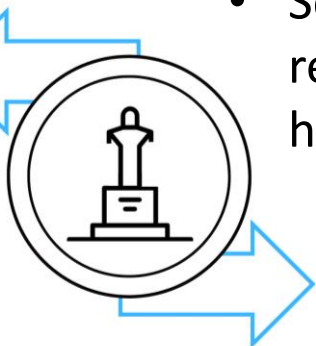
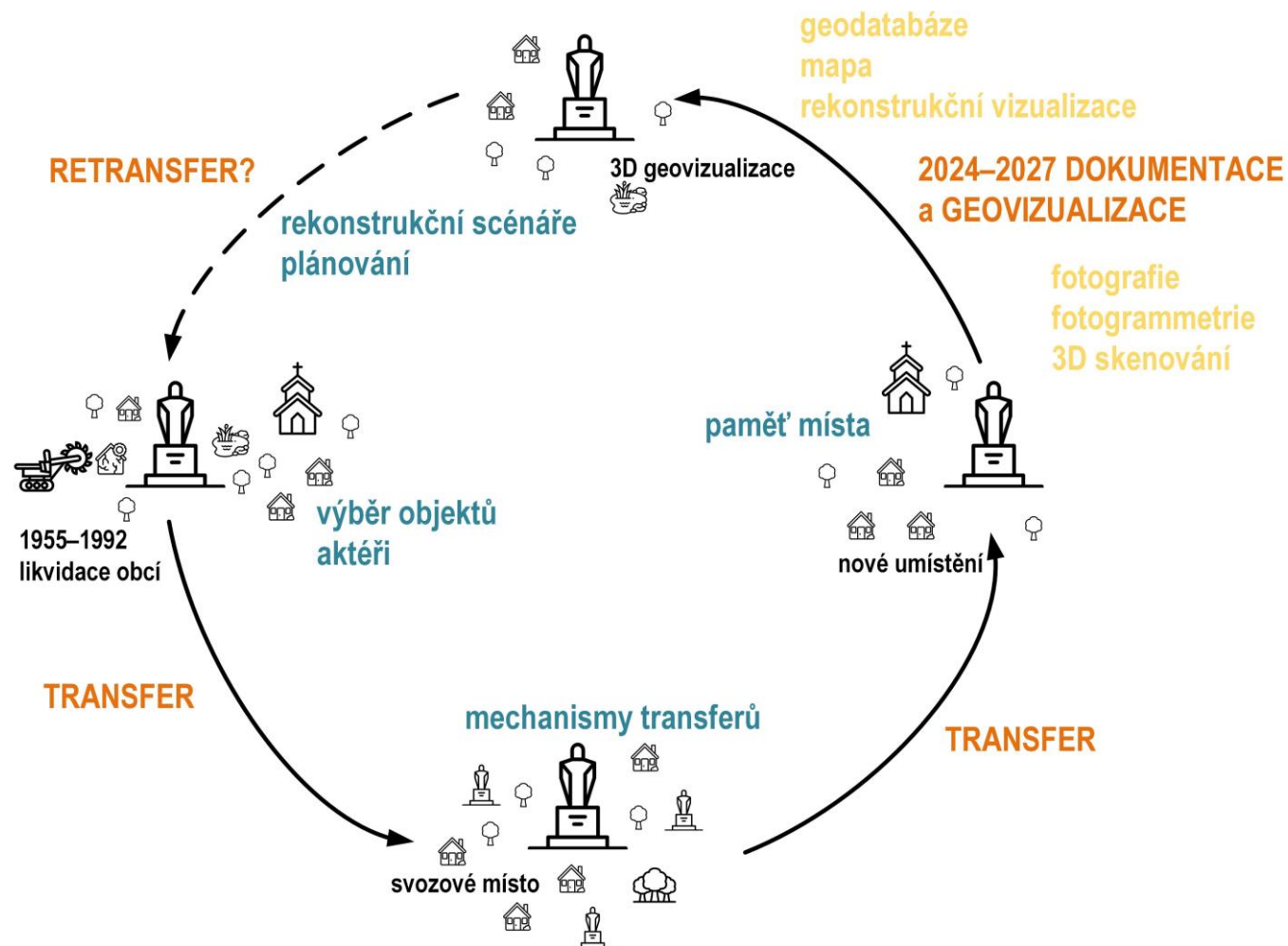
Ohrožené krajiny, 21. historickogeografická konference, Praha 29. 1. 2025

Transfer sochy sv. Mikuláše z Holešic do Mariánských Radčic, 1979.

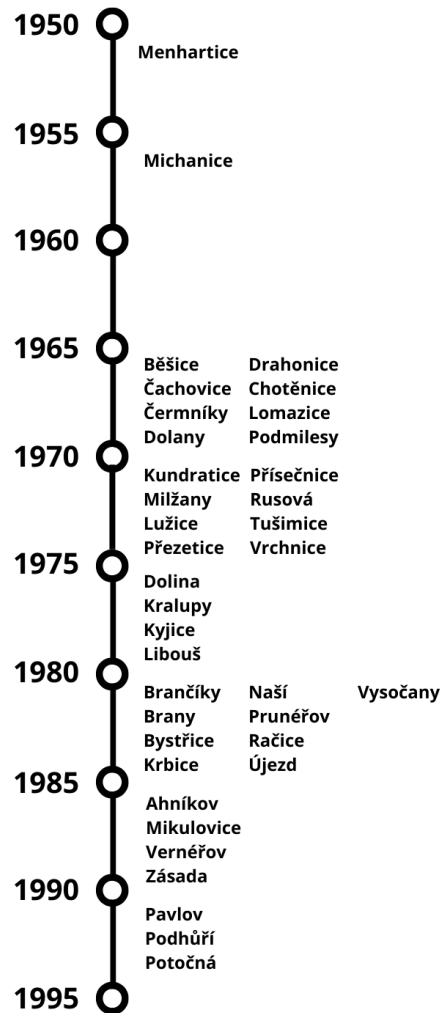
Geodatabáze transferovaných památek a prvků v rámci projektu **RUR**

- Vymezení: zlikvidované obce ve 2. polovině 20. století v Ústeckém kraji v souvislosti s těžbou hnědého uhlí, chemickými závody, přehradami a nádržemi
- Cíle:
 - Evidence transferů a vznik specializovaných map
 - Mechanismy transferů a identifikace hlavních aktérů
 - Scénáře nové krajiny a rekonstrukční geovizualizace hmotného kulturního dědictví

Zaniklé obce v souvislosti s těžbou

okres Chomutov

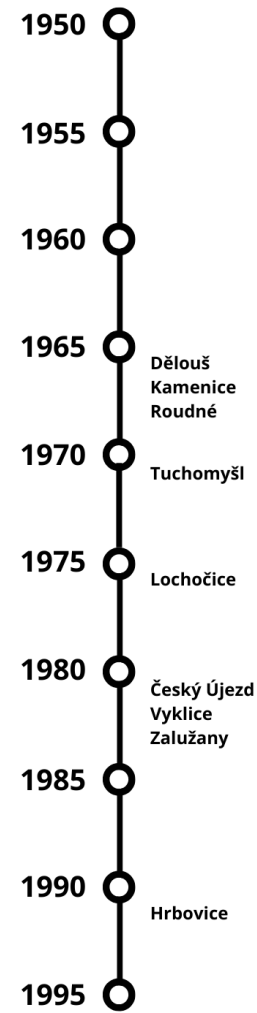
okres Most

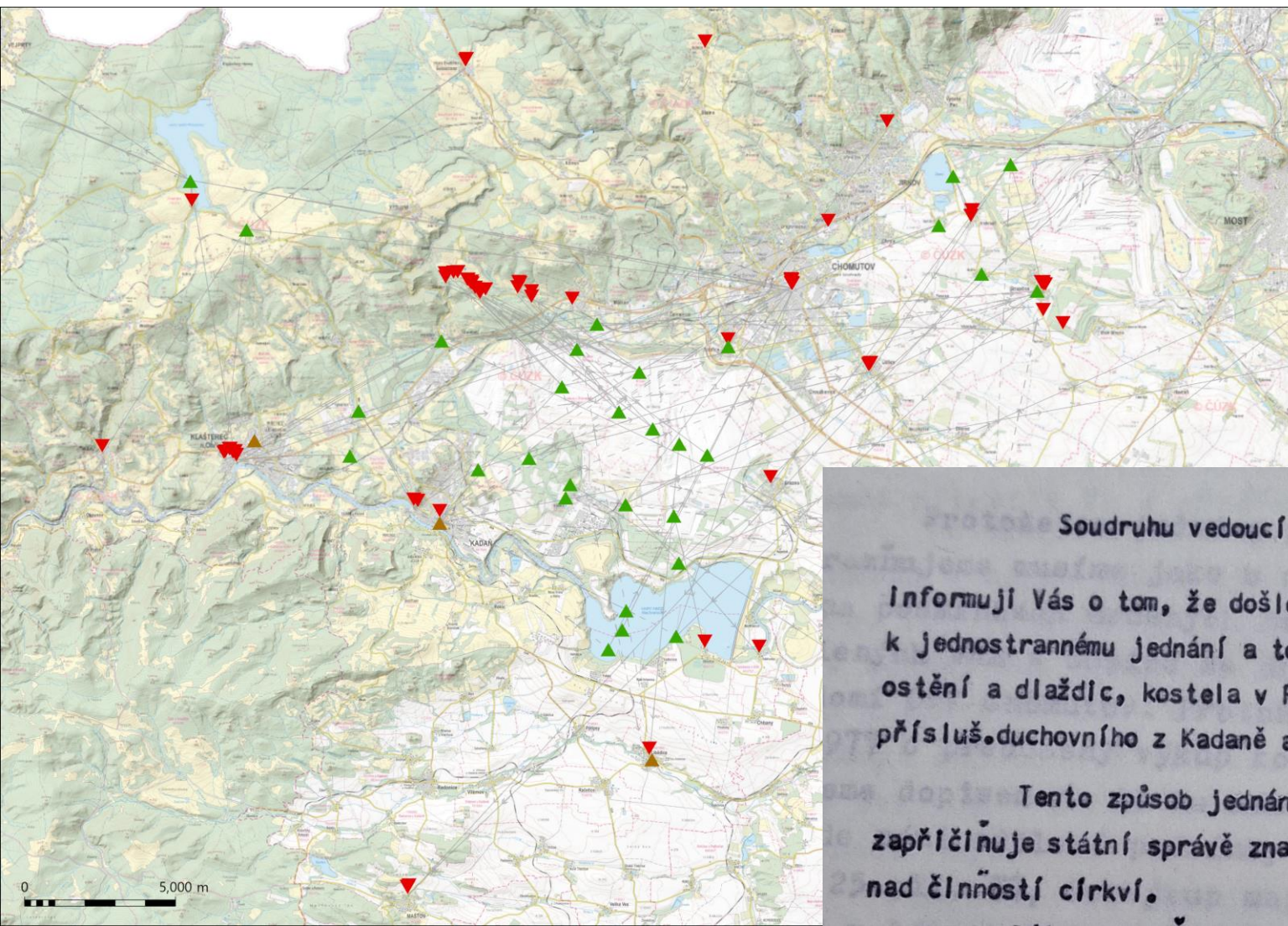
okres Teplice

okres Ústí nad Labem

Ohrožená krajina

- Informovanost o záměru likvidace obce
- Výběr památek
- Hlavní aktéři – ONV a MNV, Státní ústav památkové péče a ochrany přírody, církev, doly, jednotlivci

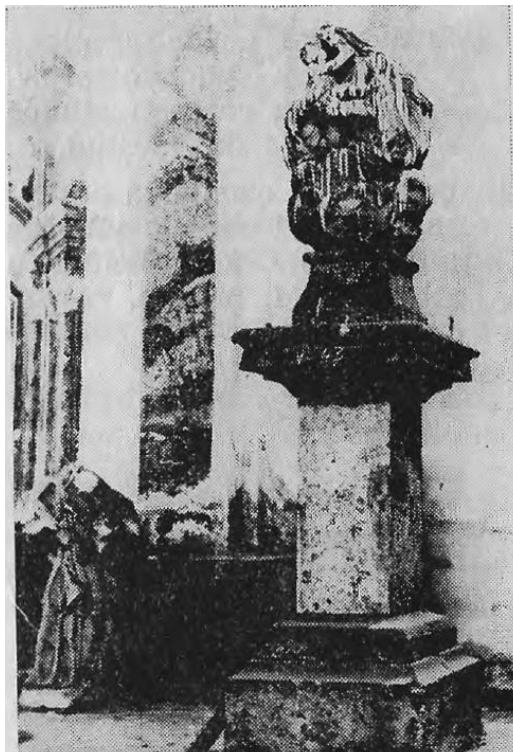
Soudruhu vedoucí ,
Informuji Vás o tom, že došlo se strany některých pracovníků KSSPPOP v Ústí n.L.
k jednostrannému jednání a to ve věci odvozu určitých prvků vnější výzdoby pískových
ostění a dlaždic, kostela v Račicích okr. Chomutov, bez vědomí církev. organizace tj.
přísluš. duchovního z Kadaně a tajemnice pro věci církevní ONV Chomutov.
Tento způsob jednání se strany pracovníků pam. péče není ojedinělý, proto
zapříčiňuje státní správě značné potíže v oblasti řízení a provádění státního dozoru
nad činností církví.

Ohrožená krajina

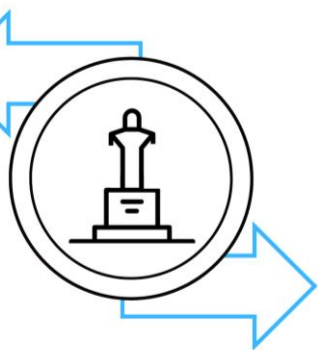
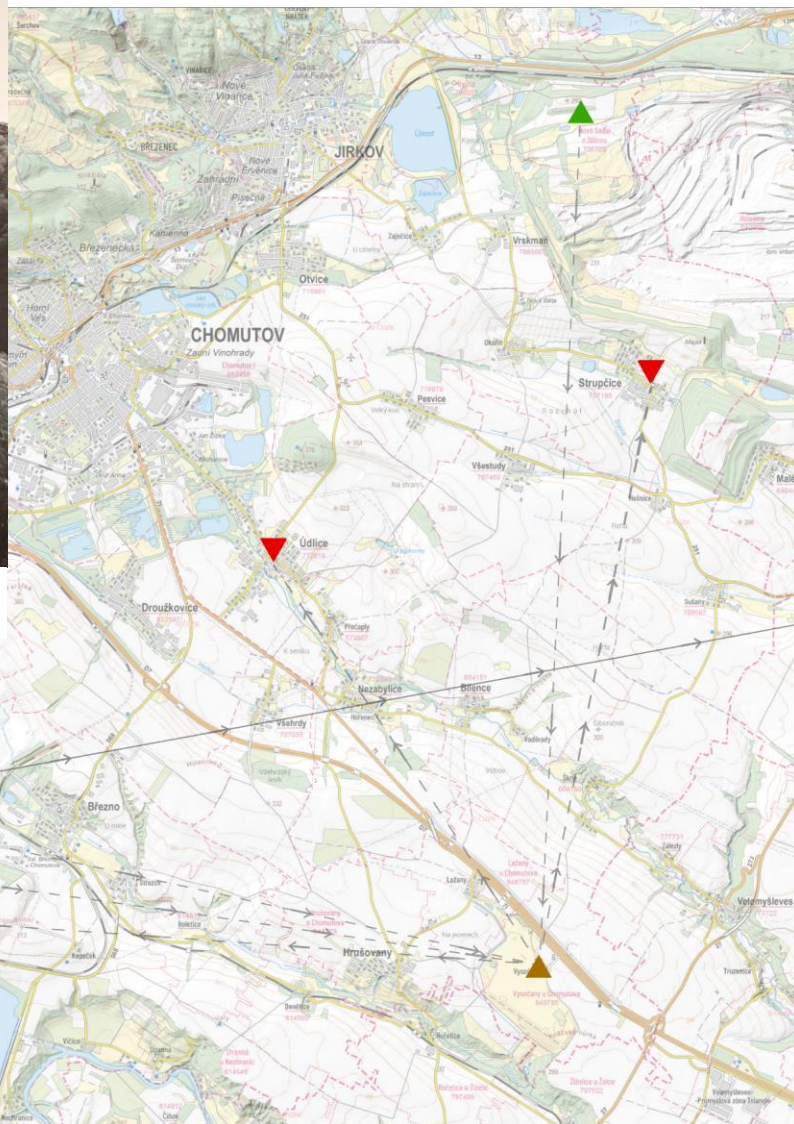
- Svozová místa –
Vysočany, Kadaň,
Vtelno

Vysočany, kostel sv. Václava

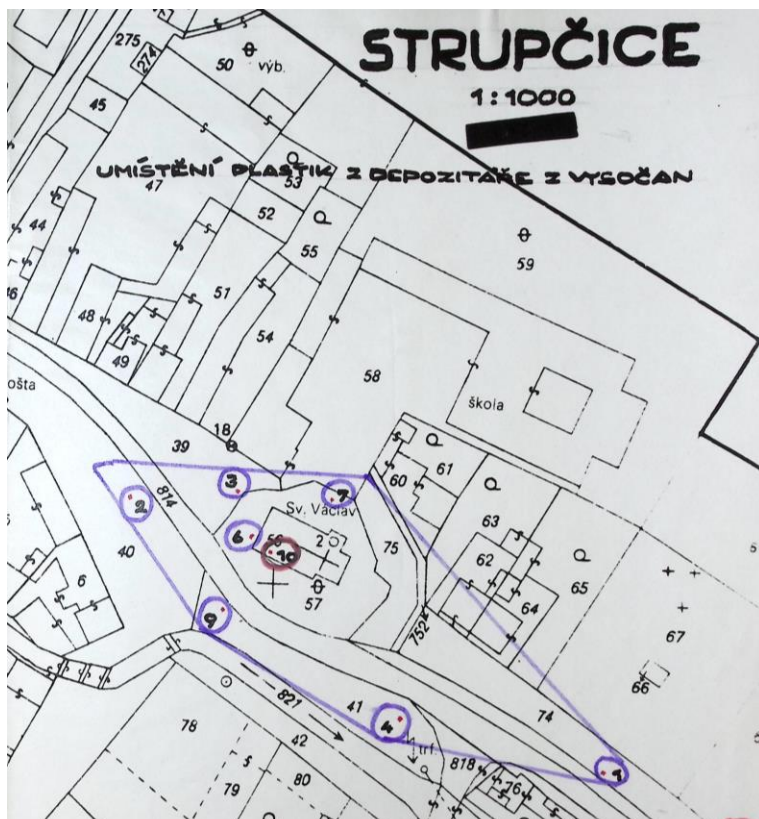

Vysočany, kostel sv. Václava

Ohrožená krajina

- Výběr nové lokality památky – nahodilé x organizované

Architektonický návrh umístění transferovaných památek z Vysočan do Strupčic, 70. léta 20. století

Strupčice, realizace umístění transferovaných památek

Nenaplnění záměru likvidace obce

- Obce se stavební uzávěrou: Bílence, Hořenec, Nezabylice, Okořín, Strupčice, Škrle, Zaječice

Zmizelá boží
muka z kat. ú.
Strupčic

Pieta ze Zaječic,
aktuálně před OM
Chomutov

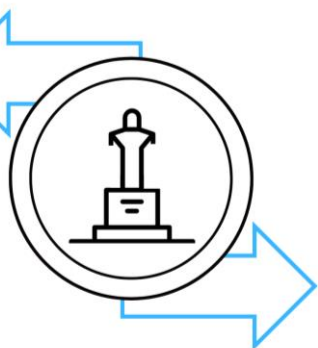
Nová paměť místa transferovaných památek

Chomutov, lapidárium muzea, gotický portál z kostela Narození Panny Marie v Bystřici

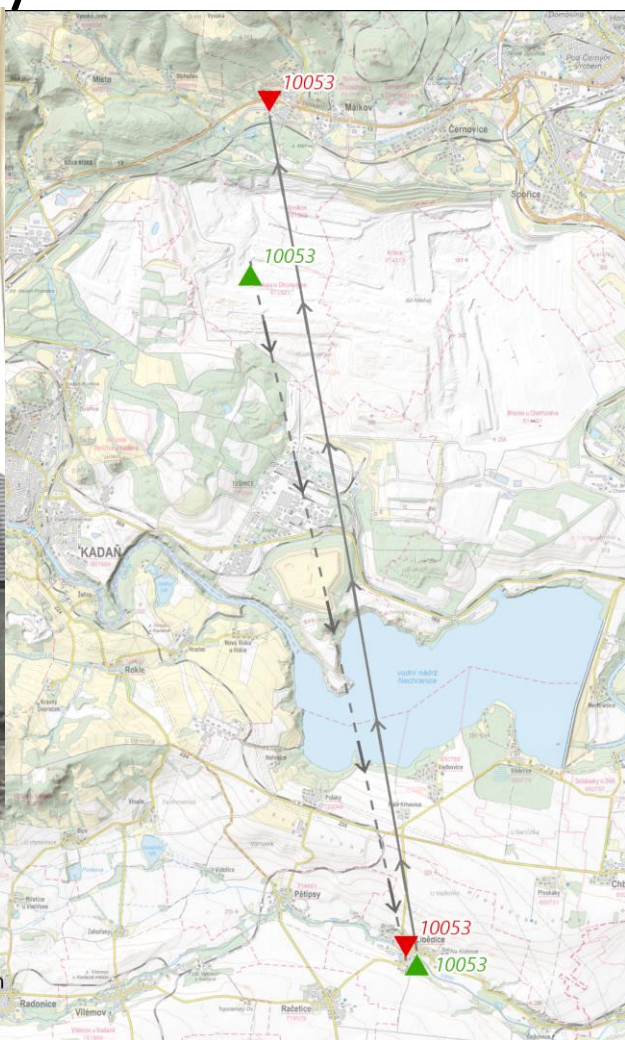

Most, hřbitov, odpočivný kámen z Libkovic

Možnosti retransferu

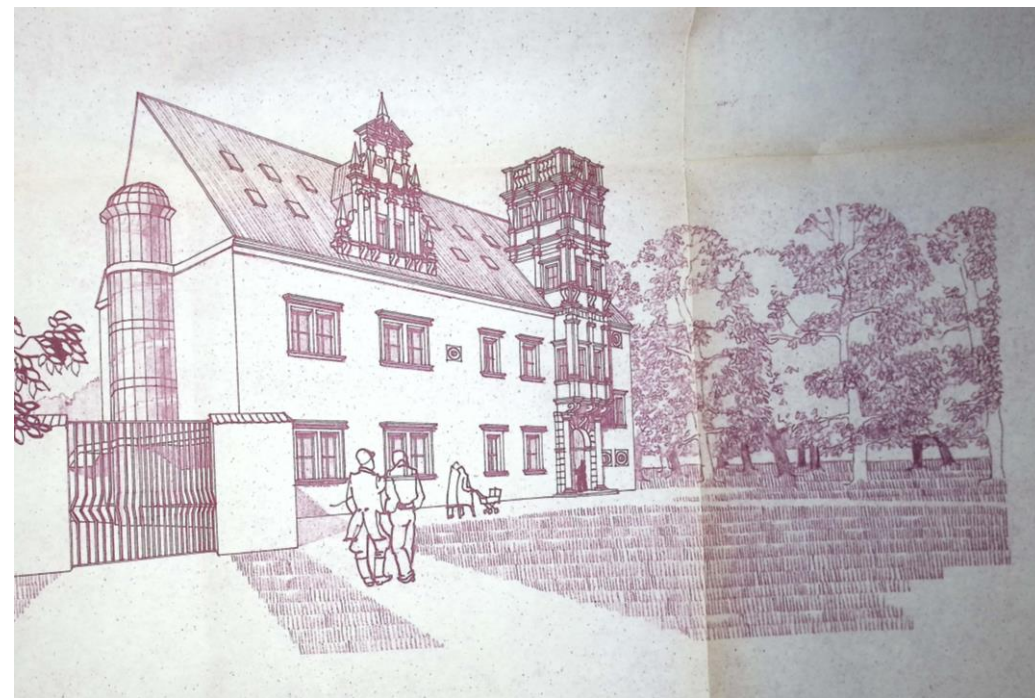
- Pojítko památky s místem x s obyvatelstvem

Sloup Nejsvětější Trojice, Kralupy –
Libědice - Zelená

Možnosti retransferu

Ahníkov, nerealizovaný návrh vybudování hotelu s restaurací, 80. léta 20. století.

Prunéřov, socha trpaslíka, aktuálně v OM Chomutov

Děkujeme za pozornost.

